

INSTITUTIONEN FÖR MATEMATIK OCH STATISTIK

Gränsvärden 2015

Uppgifter 7 A

Denna gång finns det uppgifter endast för början av veckan. Uppgifterna A1-A4 motsvarar en version av förra höstens kursprov.

Uppgifterna för början av veckan A1, A2; A3, A4 och A5

A1 Utred

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3 + 3}{3n^3 + 5}.$$

I uppgiften får du använda dig av kursens satser och faktum om gränsvärden för konstanta följder samt faktum om följden $x_n = \frac{1}{n}$ för alla n .

A2 Visa utgående från definitionen av gränsvärden att

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{6n + 5}{2n + 3} = 3.$$

(Du får alltså inte använda dig av kursens satser då du löser uppgiften).

A3 Visa utgående från definitionen av gränsvärden att

$$\lim_{x \rightarrow 5} x^2 = 25.$$

A4 Att fundera på tillsammans under handledningen. Anta att $\check{A}$ är en icke-tom uppi från begränsad mängd av reella tal och att $a = \sup A$. Beteckna

$$B = \{x + y \mid x \in A \text{ ja } y \in A\}.$$

Visa noggrant att $2a = \sup B$.

A5 Att fundera på tillsammans under handledningen. Kontinuerlighet och deriverbarhet är specialfall som baserar sig på faktum om gränsvärden. Funktionen f är kontinuerlig i punkten x_0 om och endast om

$f(x) \rightarrow f(x_0)$ då $x \rightarrow x_0$. Funktionen f derivata i punkten x_0 är talet A om och endast om

$$\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \rightarrow A$$

då $x \rightarrow x_0$.

Låt oss undersöka funktionen f för vilket ekvationen $f(x) = x^2g(x)$ gäller för varje x . Här är $g(x) = 1$ då x är ett rationellt tal och $g(x) = 0$ då x är irrationellt. För vilka x_0 gäller det att f är

- (a) kontinuerlig i punkten x_0 ,
- (b) deriverbar i punkten x_0 ?

(Det viktigaste i uppgiften är att diskutera och fundera. Det är inte meningen att gå igenom varje detalj i lösningen. I uppgiften har man nytta av faktumet att det mellan alla reella tal $x < y$ finns både ett irrationellt och ett rationellt tal.)